

JOGI KULTÚRTÖRTÉNETI, JOGI NÉPRAJZI KISKÖNYVTÁR 1.

Tárkány Szücs Ernő
Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi
Kutatócsoport

www.jogineprajz.hu

Tanulmányok
Tárkány Szücs Ernő
születésének
90.
évfordulója tiszteletére

Szerkesztette: Nagy Janka Teodóra

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
ILLYÉS GYULA KAR

SZEKSZÁRD
2014

Tanulmányok
Tárkány Szücs Ernő
születésének
90.
évfordulója tiszteletére

JOGI KULTÚRTÖRTÉNETI, JOGI NÉPRAJZI KISKÖNYVTÁR 1.
Sorozatszerkesztő: Nagy Janka Teodóra

Tanulmányok
Tárkány Szücs Ernő
születésének
90.
évfordulója tiszteletére

Szerkesztette:
Nagy Janka Teodóra

PTE IGYK
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
ILLYÉS GYULA KAR
HUNGARY - SZEKSZÁRD

SZEKSZÁRD
2014

Tárkány Szücs Ernő Emléknap és Konferencia
Szekszárd, 2011. október 5.

ISSN 2064-888X
ISBN 978-963-7305-67-2

© Szerzők 2014
© Szerkesztő 2014

*A jogtörténeti kutatások új forrásai: jogi kultúrtörténeti, jogi néprajzi digitális
adattár K 109191 számú OTKA kutatás támogatásával készült*

Kiadja: Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula Kar
Felelős kiadó: Dr. Horváth Béla dékán

Fedélterv: Sárközi Gabriella
Technikai előkészítő munkák: Hammer Zsolt, Szabó Ernő

Nyomda: Szent László TISZK Nyomdája
Vezető: Vida Lajos

*TÁRKÁNY SZÜCS ERNŐ
(Hódmezővásárhely, 1921. október 13. – Budapest, 1984. július 10.)*

Tartalomjegyzék

A Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kiskönyvtár sorozat indulása elé	13
Foreword.....	17
<i>Tárkány Szücs Attila: Három egyperces Tárkány Szücs Ernőről</i>	19
TÁRKÁNY SZÜCS ERNŐ MUNKÁSSÁGA A TUDOMÁNYTÖRTÉNETBEN	23
<i>Mezey Barna: Tárkány Szücs Ernő jogtörténete.....</i>	25
<i>Bognár Szabina: Tárkány Szücs Ernő jogi néprajzi kutatásai és a nemzetközi néprajztudomány.....</i>	37
<i>Nagy Janka Teodóra: A „híd-szerep” értelmezési lehetőségei Tárkány Szücs Ernő életművében.....</i>	45
<i>Kajtár István: A jogi kultúrtörténet a Pécsi Műhelyben.....</i>	57
TÁRKÁNY SZÜCS ERNŐ JOGI NÉPRAJZI SZINTÉZISÉNEK (Magyar jogi népszokások) MEGJELENÉSE A HAZAI KUTATÁSOKBAN	65
<i>Bánkiné Molnár Erzsébet: Jogi néprajzi vonatkozások két szabad kerület társadalomtörténeti kutatásából.....</i>	67
<i>Bárth János: A székely tízes, a falurésznyi szomszédsgai közösség</i>	81
<i>Béli Gábor: A XVIII. századi megyei törvényszéki büntetőperek néprajzi vonatkozásai</i>	101
<i>Gelencsér József: Tárkány Szücs Ernő inspirációi.....</i>	121
<i>Homoki-Nagy Mária: Kutatói tapasztalatok a jogtörténet és a néprajz tudományának határán</i>	135
<i>Horváth József: A kora-újkori győri végrendeletek jogtörténeti forrásértékéről153</i>	
<i>Petercsák Tivadar: Törvények és helyi jogszokások a közbirtokosságok működésében.....</i>	175
<i>Bognár Szabina: Tárkány Szücs Ernő bibliográfiája</i>	185
A tanulmánykötet szerzői	201
Tárkány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport	203

A Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kiskönyvtár sorozat indulása elé

Nagy Janka Teodóra

A jogi kultúrtörténet és a jogi néprajz kutatóinak eredményeit közreadó sorozat első kiadványát veheti kezébe a Tisztelt Olvasó: a Tárkány Szücs Ernő tiszteletére szervezett emlékülés és konferencia előadásai alapján született tanulmányokat.

A Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula Kara és a Magyar Néprajzi Társaság Társadalomnéprajzi Szakosztálya 2011. október 5-én szervezett emlékülést Tárkány Szücs Ernő, a jeles néprajztudós, a hazai és nemzetközi jogi néprajzi kutatás emblemikus alakja 90. születésnapja tiszteletére. A kutató hazai és nemzetközi tudománytörténetben betöltött szerepét, munkásságának eredményeit és hatását értékelő előadásokat követően Tárkány Szücs Ernő jogi néprajzi összefoglaló munkája, a *Magyar jogi népszokások (Akadémia Kiadó, Budapest, 1981.)* eredményeinek a hazai néprajzi, jogtörténeti, történettudományi kutatásokban történő megjelenéséről szóltak a terület jeles képviselői.

A Tárkány Szücs Ernő halálának 30. évfordulóján megjelenő kiadvány az emléknep és konferencia szellemében egy személyes hangú visszaemlékezést követően (*Tárkány Szücs Attila: Három egyperces Tárkány Szücs Ernőről*) a kutatói életmű kitekintő értékelését vállaló tanulmányokat közöl (*Mezey Barna: Tárkány Szücs Ernő jogtörténete, Bognár Szabina: Tárkány Szücs Ernő jogi néprajzi kutatásai és a nemzetközi néprajztudomány, Nagy Janka Teodóra: A „híd-szerep” értelmezési lehetőségei Tárkány Szücs Ernő életművében, Kajtár István: A jogi kultúrtörténet a Pécsi Műhelyben*). A tanulmánykötet második része a kutatói életmű utóéletéből, hatásaiból ad ízelítőt a jogtörténet (*Béli Gábor: XVIII. századi dél-dunántúli büntetőügyek jogi néprajzi vonatkozásai, Homoki-Nagy Mária: Kutatói tapasztalatok a jogtörténet és a néprajz tudományának határán*), a néprajz (*Bárh János:*

Erdélyi település- és társadalomnéprajzi kutatásaim jogi néprajzi vonatkozásai, Gelencsér József: Tárkány Szücs Ernő inspirációi („... hogy talán kedvet kap a jogi népszokások kutatására is”), Petercsák Tivadar: Törvények és helyi jogszokások a közbirtokosságok működésében) és a történettudomány területén (Bánkiné Molnár Erzsébet: Két szabad kerület társadalomtörténeti kutatásának jogi néprajzi vonatkozásai, Horváth József: A kora-újkori győri végrendeletek jogtörténeti forrásértékéről).

A tanulmánykötet a *Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kiskönyvtár* első kötete, amely kiadványsorozat terveink szerint szorosan kötődik a Tárkány Szücs Ernő *Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport* szakmai tevékenységéhez. A „Tárkány Szücs Ernő Emléknap és Konferencia” ugyanis egyben a Kutatócsoport első szakmai rendezvénye is volt, amely a tudományos tanácskozás során alakult meg a PTE Illyés Gyula Kar a PTE Állam- és Jogtudományi Kar *Jogtörténeti Tanszékének és Doktori Iskolájának*, az ELTE Állam- és Jogtudományi Kar Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszékének, a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar Magyar Jogtörténeti Tanszékének támogatásával. A Kutatócsoport a Küldetésnyilatkozatban megfogalmazottak szerint „a témához kapcsolódó kutatásokkal foglalkozó egyetemi oktatók, tudományos kutatók, gyakorló szakemberek összefogását, a kapcsolódó tudományterületeken meglévő szellemi erőforrások egyesítését tekinti feladatának az interdiszciplinaritás alapjain a tudományterületek szinergiája jegyében a tudományterület fejlesztése, a színvonalas oktató-előadói tevékenység és a kutatómunka hatékonyabbá válásának elősegítése érdekében.”

A Kutatócsoport több tagjának részvételével valósul meg 2013. október 1–2017. szeptember 30 között egy elnyert OTKA pályázat eredményeként „A jogtörténet új forrásai: a Jogi Kultúrtörténet és Jogi Néprajzi Digitális Adattár (DDFL) / New sources of legal history research: digital Database of Folk Law (DDFL)” kutatási program. Ennek részeként a Kutatócsoport honlapján kerül elhelyezésre a *Digitális Adattár* is (a jogi kultúrtörténethez, jogi néprajzhoz kapcsolódó tanulmányok, források, stb.) (www.jogineprajz.hu).

Tisztelt Olvasó! A *Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kiskönyvtár* sorozat célja, hogy a jogi kultúrtörténet és a jogi néprajz kutatóit segítő publikációk megjelenése számára nyújtson lehetőséget, illetve hogy hozzáférhetővé váljanak a témához kapcsolódó szakmai cikkek, források, dokumentumok a kutatás számára.

A Szerzők nevében bízom abban, hogy a Kutatócsoport tagjai és a kapcsolódó tudományterületeken a mindennapok joga iránt érdeklődő tudományos kutatók, a gyakorló szakemberek és az egyetemisták mind szélesebb köre számára is fontos szakmai eredményeket tartalmazó, ugyanakkor élvezettel forgatható kiadványt nyújthatunk át.

Szekszárd, 2014 Szent Jakab havában

Nagy Janka Teodóra
sorozatszerkesztő